

§ 24 i Eftertryksloven af 1857; der staar imidlertid i denne Paragraf: „Derimod blivde de i Genhold til den ældre Lovgivning givne specielle Privilegier og Forbud i Kraft, forsaavidt derved er indrømmet Forfattere eller Andre paa deres Begne større Ret end den, der hjemles ved nærværende Lov“. Naar man, for nærmere at fortolke denne Bestemmelse, efterser Motiverne i Rigsdagstidenden for 1857, Till. A., Sp. 702, saa nævnes vel ikke ligesom Forordningen af 7de Mai 1828, som man skulde vente, men Udtrykket „med flere“ gjør det klart, at den kan indbefattes derunder. Der har tidligere mellem de Retskyndige været Tvivl om dette Spørgsmaal, og en saadan Tvivl er ogsaa fremsat af den af mig nævnte Taler paa det nordiske Juristmøde i Kjøbenhavn. Men senere hen er Tvivlen funden, og der er nu neppe nogen Uenighed om, at Forordningen af 1741 endnu kan siges at være gjældende i det internationale Forhold mellem Danmark og Norge. Jeg skal i saa Henseende henvisse til den Proposition — som det hedder — som af den norske Regjering blev forelagt Odelsthinget i 1876, Nr. 8, Side 18—19, og til selv den norske Lov af 8de Juni 1876 § 48, der henviser til den norske Lov af 13de September 1830 med Hensyn til danske Forlagsfrister; og endelig skal jeg henlede Opmærksomheden paa en meget oplysende Afhandling af juridisk Kandidat S. Sæge, som findes i „Nordisk Boghandler-tidende“ af 30te August 1878. Ligeoverfor Norge trænges der altsaa ikke i saa høi Grad til en Ordning af dette Forhold; thi her har man dog Noget.

Underleedes forholder det sig derimod med Hensyn til Sverrig, og i saa Henseende kunne vi pege tilbage paa en Række mislykkede Forsøg paa at faae dette Forhold ordnet. Det første udgik, saavidt mig bekendt, i 1841 fra Kjøbenhavns Universitets Konsistorium. Det henlede gennem Universitetsdirektionen Rancelliets Opmærksomhed paa det Onstelige i Tilveiebringelse af gjensidig Retsbeskyttelse med Hensyn til literære Arbejder mellem Danmark og Sverrig. Den svenske Rigsdag var sammentraadt den 14de Januar 1840, og den ventedes snart sluttet. Man ønskede derfor Sagen fremmet saa hurtigt som muligt, og det kan ikke negtes, at man ogsaa gif meget hurtig frem; thi man ser, at i Skrivelse af 27de April 1841 fra Rancelli-Departementet for udenlandske Sager fik det Raalæg at foretage det videre Forløb, og den 5te Mai indgav den danske Gesandt i Stockholm et Andragende til den svenske Regjering. Denne udtalte sin Tilbøjelighed til at fremme Sagen, men beklagede ikke for Tiden at se sig istand dertil, fordi Rigsdagen skulde meget snart sluttet. Det var altsaa den 5te Mai; dog blev Rigsdagen ikke sluttet før den 16de Juni. I Skrivelse af 13de Juli 1841 udbetter det danske Rancelli Universitetets Direktion om Udfaldet af denne Sag. Den svenske

Rigsdag traadte igjen sammen den 11te Juli 1844, og den 10de Oktober f. A. forelagde den svenske Regjering Rigsdagen et Forslag til et Tillæg til Trykfrihedslovens § 1, Moment 9. Rigets Stænder vedtog Forslaget. Den Trykfrihedsloven er i Sverrig Grundlov, og Grundlov kan ikke ændres uden ved at vedtages enslydende af to efter hinanden følgende Rigsdage, og da havde man kun Rigsdag hvert tredje Aar. Hvad Rigsdagen havde vedtaget, skulde altsaa hvile i 3 Aar. Nu kommer der en Ting, som ikke er synderlig smigrende for de danske Forhold, nemlig den mærkelige Uvidenhed, som der synes at have raadet her med Hensyn til, hvad der var foregaaet. Den svenske Rigsdag blev sluttet den 24de Mai 1845, og endnu er alt roligt; men saa kommer Kjøbenhavns Universitets Konsistorium i Tanke om Sagen igjen, og paa samme Maade som sidst henvender det sig til Rancelliet. Rancelliet er ligesaa hurtigt som sidst, og den danske Chargé d'affaires i Stockholm bragte efter Opfordring af Departementet for de udenlandske Sager denne Sag frem for den svenske Statsminister, Baron Ihre, idet der tillige blev spurgt, efterom Rigsdagen nu var sluttet, om der ikke muligvis kunde være Saab om at naae det attraaede Niemed med en provisorisk Anordning. Det er ganske mærkeligt, at der her hersker saadan Uvidenhed, at man fra dansk Side stiller Forslag om at ordne en Sag provisorisk, som er slaaet fast ved Grundlovsbestemmelse. Den svenske Minister, Baron Ihre svarede, at Regjeringen isølge de konstitutionelle Forhold ansaa sig uberegtiget til at lade nogen saadan provisorisk Bestemmelse udgaa; men den var ligesaa ivrig som den danske til at ville foretage Forholdsregler til at ville forebygge Eftertryk, og havde derfor allerede foretaget det Forløb, og gjort, hvad der foreløbig kunde gjøres. Baron Ihre gjorde den danske Chargé d'affaires opmærksom paa, at den svenske Regjering jo den 10de Oktober f. A. havde forelagt et Forslag, som var blevet vedtaget af Rigsdagen, men som nu maatte vente i 3 Aar. Det kan ikke negtes, at det jo maa vække Forundring, at vore Diplomater i Sverrig have været uvidende om noget Saadant. Om Udfaldet af denne Sag blev der den Gang givet Universitetsdirektionen Meddelelse ved Rancelliskrivelse af 23de Oktober 1845. — Jeg skal med det Samme i Forbigaaende, skjøndt det ikke hører herhen, henlede Opmærksomheden paa en Rancelliskrivelse af 23de December 1845 om Eftertryk af svenske Skrifter i Danmark, hvor der gives Oplysning om, i hvilken Grad Eftertryk fandt Sted, og som man den Gang mente ikke var stor. Den er nu langt større; og jeg skal derfor, for at udfylde disse Oplysninger, henlede Opmærksomheden paa en meget interessant Afhandling af den svenske Rigsdagsmand S. U. Hedin „Om literär eganderätt“, som findes i